

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 2. svibnja 2012

[\[Video\]](#)

Molitva Stjepana prvomučenika (Dj 7, 53-60)

Draga braćo i sestre, na posljednjim smo katehezama vidjeli kako, u osobnoj i zajedničkoj molitvi, čitanje i razmatranje Svetog pisma otvaraju slušanju Boga koji nam govori i ulijevaju u čovjekovo srce svjetlo da shvati sadašnjost. Danas ću prozboriti o svjedočanstvu i molitvi prvomučenika Crkve, svetog Stjepana, jednog od sedmorice braće izabrane za posluživanje braće u potrebi. U trenutku njegova mučeništva, opisanog u Djelima apostolskim, očituje se, ponovno, plodni odnos između Božje riječi i molitve.

Stjepan je odveden na sud, pred sinedrij, gdje je optužen da je izjavio da će "Isus Nazarećanin razvaliti ovo Mjesto [hram] i izmijeniti običaje koje nam predade Mojsije" (Dj 6, 14). Tijekom svoga javnog života, Isus je doista nagovijestio uništenje jeruzalemskog hrama: "Razvalite ovaj hram i ja ću ga u tri dana podići" (Iv 2, 19). No, kako je zapisao evanđelist Ivan, "on je govorio o hramu svoga tijela. Pošto uskrsnu od mrtvih, prisjetiše se njegovi učenici da je to htio reći te povjeroše Pismu i besjedi koju Isus reče" (Iv 2, 21-22).

Stjepanov govor pred sudom, inače najduži govor u Djelima apostolskim, razvija se upravo na temelju tog Isusova proroštva, koji je novi hram, koji će inauguirati novi kult i zamijeniti, prinosom samoga sebe na križu, drevne žrtve. Stjepan želi pokazati kako je neutemeljena optužba koja mu se spočitava da iskrivljuje Mojsijev zakon te predstavlja svoj pogled na povijest spasenja i saveza između Boga i čovjeka. On, tako, iščitava sve ono što čitamo u Bibliji, itinerar sadržan u Svetom pismu, da pokaže kako ovaj vodi k "mjestu" konačne Božje prisutnosti, koja je Isus Krist, osobito njegova muka, smrt i uskrsnuće. U toj perspektivi Stjepan tumači također što znači biti Isusov

učenik: za njega biti Kristov učenik znači slijediti Isus sve do mučeništva. Razmatranje nad Svetim pismom omogućuje mu tako da shvati sadašnjost. U tome ga vodi svjetlo Duha Svetoga, njegov prisni odnos s Gospodinom tako da su članovi sinedrija zapazili da mu lice posta "kao u anđela" (Dj 6, 15). Taj znak Božje pomoći doziva u pamet svjetlo koje je izbijalo s Mojsijeva lica pri njegovu silasku sa Sinajskog brda nakon susreta s Bogom (usp. Izl 34, 29-35; 2 Kor 3, 7-8). U svome govoru, Stjepan polazi od poziva Abrahama, hodočasnika prema zemlji koju mu je Bog pokazao i koju je posjedovao samo u obliku obećanja; prelazi zatim na Josipa, kojeg su prodala braća, ali kojem je Bog pomogao i oslobodio ga, da bi stigao do Mojsija, koji postaje sredstvo kojim se Bog služi da oslobodi svoj narod, ali koji doživljava također i u više navrata odbacivanje od samog svog naroda. U tim događajima opisanim u Svetom pismu, za koje Stjepan zorno pokazuje da ih je pobožno slušao, uvijek na vidjelo izbija Bog, koji neumorno ide ususret čovjeku usprkos tome što često nailazi na tvrdoglavo protivljenje. I to kako u prošlosti, tako i danas i ubuduće. U svemu tome on vidi predznak svega onoga što će se dogoditi Isusu, utjelovljenom Sinu Božjeg, koji – poput drevnih otaca – nailazi na prepreke, odbacivanje, smrt. Stjepan se zato poziva na Jošuu, Davida i Salomona, koji su dovedeni u vezu s gradnjom jeruzalemskog hrama i zaključuje riječima proroka Izaije (66, 1-2): "Nebesa su moje prijestolje, a zemlja podnožje nogama. Kakav dom da mi sagradite, govori Gospodin, i gdje da bude mjesto mog počinka? Nije li ruka moja načinila sve to?" (Dj 7, 49-50). U svojem razmatranju o Božjem djelovanju u povijesti spasenja, jasno pokazujući napast odbacivanja Boga i njegova djelovanja, on kaže da je Isus Pravednik kojeg su proroci najavili; u njemu se sam Bog uprisutnio na jedinstven i konačan način: Isus je "mjesto" pravog bogoštovlja. Stjepan ne niječe važnost hrama, već ističe da "Svevišnji u rukotvorinama ne prebiva" (Dj 7, 48). Novi hram u kojem Bog prebiva je njegov Sin, koji je na sebe uzeo ljudsko tijelo; čovječstvo Krista, Uskrslog jest ono što sabire narode i ujedinjuje ih u sakrament njegova Tijela i njegove Krvi. Izraz o "nerukotvorenom" hramu susreće se također u teologiji svetog Pavla i u Poslanici Hebrejima: Isusovo tijelo, koje je on uzeo na sebe da prinese samoga sebe kao žrtvu okajnicu za grijeh je novi Božji hram, mjesto prisutnosti Boga živoga; u njemu su Bog i čovjek, Bog i svijet u dodiru: Isus uzima na sebe sav grijeh ljudskog roda da ga ponese u Božju ljubav i "spali" u toj ljubavi. Pristupiti križu, ući u zajedništvo s Kristom znači ući u tu preobrazbu.

Stjepanov život i govor se naprasno prekidaju kamenovanjem, ali upravo njegovo mučeništvo je ispunjenje njegova života i njegove poruke: on postaje jedno s Kristom. Tako njegova meditacija o Božjem djelovanju, o Božjoj riječi koja je u Isusu našla puno ispunjenje, postaje dioništvo u samoj molitvi na križu. Prije nego će umrijeti, naime, povika: "Gospodine Isuse, primi duh moj!" (Dj 7, 59), prisvajajući riječi Psalma 31,6 i ponavljajući posljednje Isusove riječi na Kalvariji: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!" (Lk 23, 46); i, na kraju, isto kao i Isus, glasno povika pred onima koji su ga kamenovali: "Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!" (Dj 7, 60). Primjećujemo da, dok s jedne strane Stjepanova molitva ponavlja Isusovu, naslovnik je različit, jer je zaziv upućen samom Gospodinu, to jest Isusu kojeg on promatra u slavi s desna Ocu: "uprije pogled u nebo i ugleda slavu Božju i Isusa gdje stoji zdesna Bogu" (r. 55).

Draga braćo i sestre, svjedočanstvo svetog Stjepana pruža nam neke upute za našu molitvu i naš život. Možemo se zapitati: odakle je taj kršćanski prvomučenik crpio snagu za suočavanje sa

svojim progoniteljima i da ide sve dotle da je darovao samoga sebe? Odgovor je jednostavan: iz svoga odnosa s Bogom, iz razmatranja o povijesti spasenja, iz promatranja Božjeg djelovanja, koje je u Isusu Kristu dostiglo vrhunac. I naša se molitva mora hraniti slušanjem Božje riječi.

Ovdje treba istaknuti i drugi element: sveti Stjepan, u povijesti odnosa ljubavi između Boga i čovjeka, vidi predoznačenu Isusovu sliku i misiju. On – Sin Božji – je "nerukotvoreni" hram u kojem je prisutnost Boga Oca postala tako bliskom da je ušla u naše ljudsko tijelo da nas povede k Bogu, da nam otvori vrata neba. Naša molitva, dakle, mora biti promatranje Isusa zdesna Bogu, Isusa kao Gospodara našeg svakodnevnog života. U njemu se i mi, pod vodstvom Duha Svetoga, možemo obratiti Bogu s povjerenjem i predanjem djece koja se obraćaju Bogu koji ih beskrajno ljubi. Hvala!

* * *

Radosno pozdravljam i blagoslivljam sve hrvatske hodočasnike, a osobito mlade iz Dubrovnika te vjernike iz župa Svih Svetih iz Sesveta, Svetog Marka iz Selnice i Svetog Antuna Pustinjaka iz Kršana. Dragi prijatelji, započeli smo mjesec posvećen Blaženoj Djevici Mariji! Molite svakodnevno kako bi vas Njezin zagovor pratio na životnom putu. Hvaljen Isus i Marija!

© Copyright 2012 - Libreria Editrice Vaticana